1. Aktuální situace 2
1.1. Meteorologie 2
1.2. Fenofáze révy 2
1.3. Vhodnost podmínek pro rozvoj sledovaných chorob a škůdců v aktuálním týdnu 3
1.4. Vhodnost podmínek dle modelu RIMPRO 3
1.5. Aktuální výskyt sledovaných organizmů 4
a) Plíseň révy 4
b) Padlí révy 4
c) Šedá hniloba hroznů révy 5
d) Křísek révový 6
2. Doporučení 6
2.1. Plíseň révy 6
2.2. Padlí révy 6
2.3. Šedá hniloba hroznů révy 6
2.4. Křísek révový 7
2.5. Octomilka japonská 7
2.6. Chřadnutí a odumírání révy (ESCA) 8
2.7. Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (stolbur révy), ... 9
2.8. Černá hniloba révy 9
2.9. Listovníček révový 10
2.10. Klopuška révová 11
2.11. Sluneční úžeh révy 11

1. Aktuální situace

1.1. Meteorologie

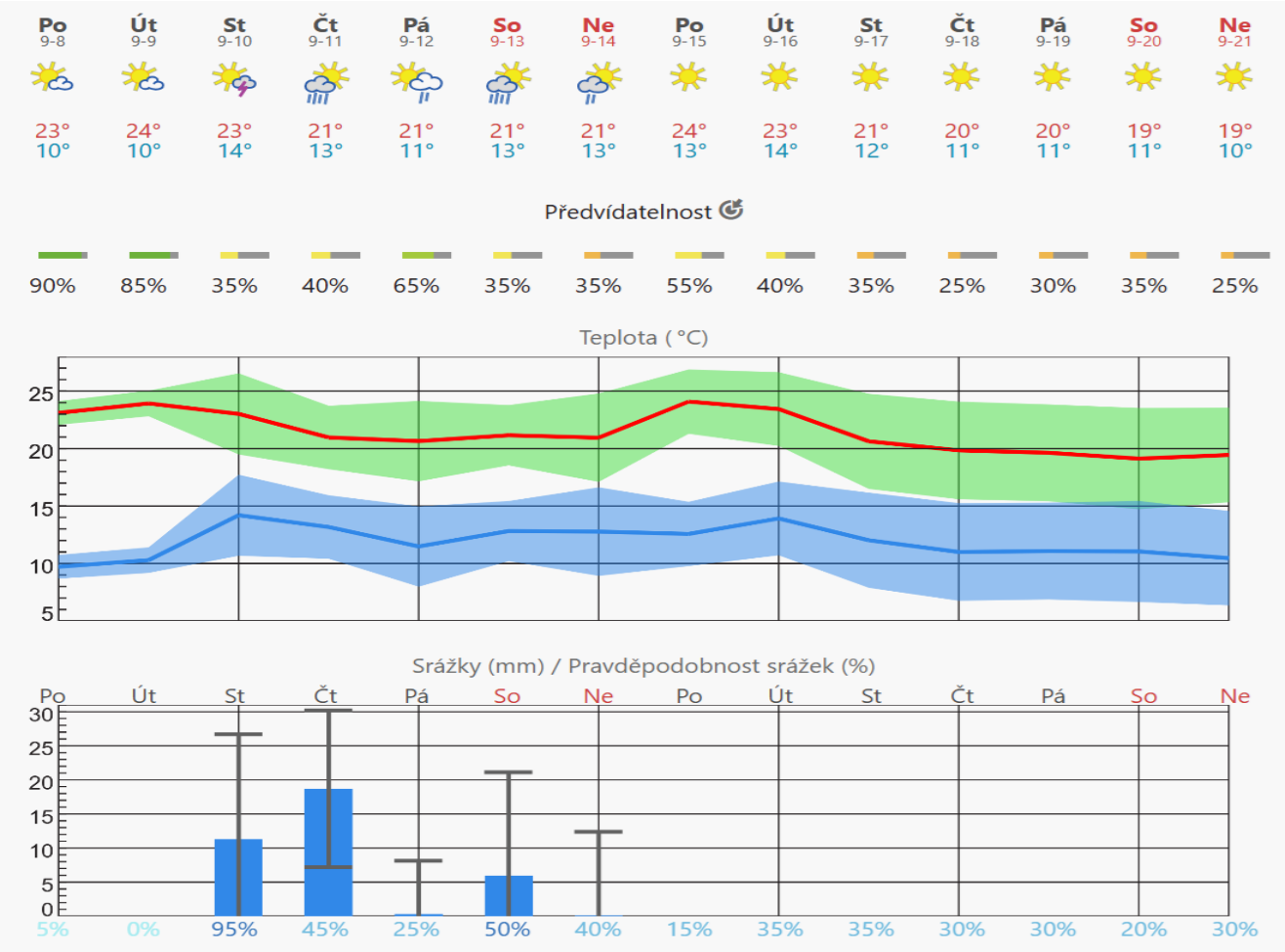

1.2. Fenofáze révy

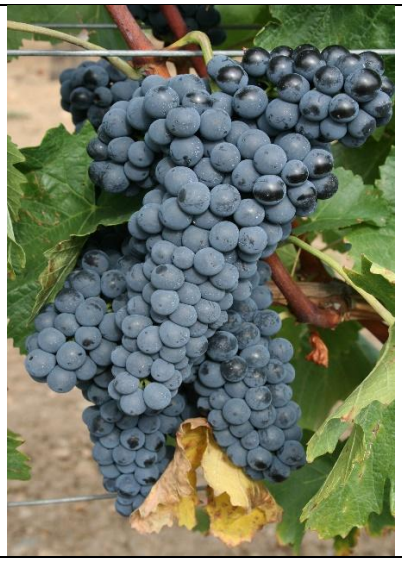	
89	**sklizňová zralost**

V tomto období, podle lokalit a odrůd, probíhá nebo nastane fáze 89 BBCH.

1.3. Vhodnost podmínek pro rozvoj sledovaných chorob a škůdců v aktuálním týdnu

	Patogen	*Předpokládaná vhodnost podmínek*		
CHOROBY	**plíseň révy**	**střední/střední**		
	padlí révy	**střední/slabá**		
	šedá hniloba hroznů révy	**střední/silná**		
	Škůdce	*Předpokládané riziko výskytu*		
ŠKŮDCI	**hálčivec révový**	**žádné**		
	vlnovník révový	**žádné**		
	obaleči	**žádné**		
	křísek révový	**střední**		

1.4. Vhodnost podmínek dle modelu RIMPRO

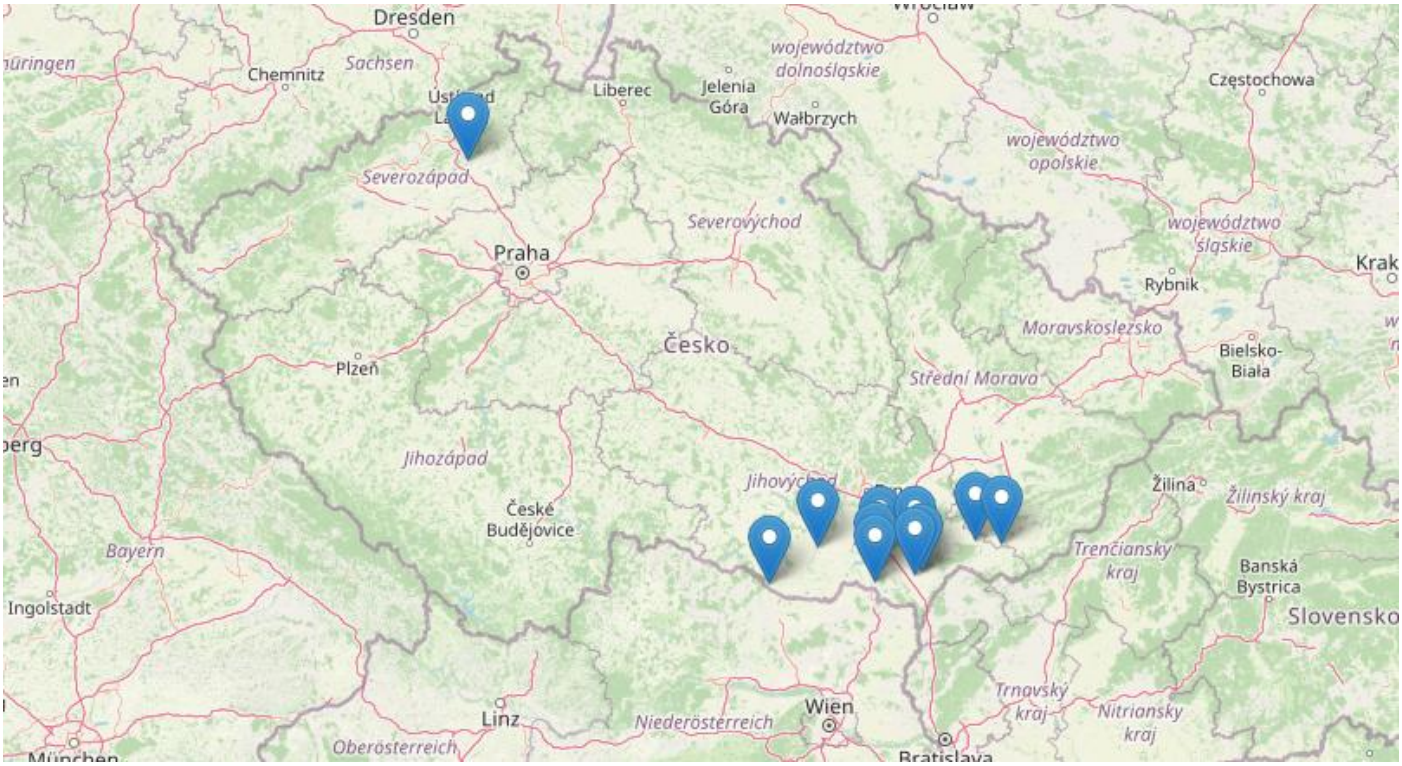

1.5. Aktuální výskyt sledovaných organizmů

a) Plíseň révy

Aktuální vývoj choroby:

- Na více lokalitách byly zjištěny výskyty choroby především na vrcholcích letorostů a zálistcích.
- Významné napadení listů a hroznů bylo zjištěno jen ojediněle.
- V závěru minulého období byly lokálně příznivé podmínky pro šíření choroby.
- Na lokalitách, kde byly splněny podmínky sporulace a infekce mohlo dojít k další infekci listů.
- Pro sporulaci jsou rizikové především večerní deště, které zajistí noční ovlhčení rostlinných částí.
- **K sekundárním infekcím (klíčení zoosporangií a infekce) je potřebné ovlhčení (**deštěm nebo rosou**) trvající za optimální teploty (22-26 °C) min. 2 hod.**

Předpoklady šíření:

- **V polovině období (**středa a čtvrtek**) budou dle předpovědi příznivé podmínky pro patogen.**
- **Na lokalitách s výskytem může dojít k dalšímu šíření na listech na vrcholcích letorostů a na zálistcích.**
- **Nebezpečí napadení hroznů již nehrozí.**
- Nadále sledujte výskyty a šíření choroby v révových školkách a mladých porostech.

b) Padlí révy

Aktuální vývoj choroby:

- Na více lokalitách byly zjištěny převážně slabé výskyty padlí na listech i na hroznech náchylných odrůd.
- Lokálně dochází k dalšímu šíření choroby na listech.
- V minulém období byly příznivé podmínky pro patogen.
- **Optimální podmínky pro šíření padlí jsou více než 3 dny za sebou s teplotami v rozmezí 21-30 °C po dobu nejméně 6 hod a vyšší vlhkost vzduchu (**optimum 80-95 %**).**
- Ke sporulaci patogenu a k infekcím může docházet v teplotním rozmezí 6(8)-33 °C, teploty nad 33 °C patogen omezují, teploty nad 35 °C patogen postupně eradikují.
- Předpoklady šíření:
- **Na počátku období budou dle předpovědi příznivé podmínky pro patogen, v polovině se mírně ochladí a budou opakované dešťové srážky, které omezují nebezpečí šíření choroby.**
- **Ve fázi počátku zrání skončilo období citlivosti hroznů k infekci, později může docházet k dalšímu šíření choroby pouze na listech.**

c) Šedá hniloba hroznů révy

Aktuální výskyt:

- **Podle odrůd a lokalit probíhá fáze zrání.**
- Ve fázi počátku zrání začalo období vysoké citlivosti hroznů k napadení (narušený voskový povlak bobulí, déletrvající ovlhčení povrchu bobulí, změna složení obsahu bobulí - pronikání živných látek, zejména cukrů na povrch bobulí, snížená produkce obranných látek (fytoalexinů, zejména stilbenů).
- Lokálně byly zjištěny, především na náchylných odrůdách slabší výskyty choroby.
- V závěru minulého období byly relativně příznivé podmínky pro patogen.
- Původce šedé hniloby hroznů anamorfní houba *Botrytis cinerea* je nekrotrofní polyfágní patogen, který je ve vinicích trvale přítomen.
- Patogen přetrvává v napadených rostlinných částech, v kolonizovaných rostlinných zbytcích a jako sklerocia.
- Za deštivého počasí sporuluje a konidie způsobují infekci zrajících hroznů.
- K vyklíčení konidií je zapotřebí ovlhčení, infekce však mohou nastat i při vysoké vlhkosti vzduchu (přes 90 %), a vhodná teplota (teploty v rozmezí 1-30 ^{o}C, optimum 18-22 ^{o}C).
- Konidie klíčí po ovlhčení trvajícím nejméně 2 hod., rychlost klíčení a infekci významně ovlivňuje přítomnost cukrů.
- Za přítomnosti zdrojů infekce může dojít k významným infekcím, pokud ovlhčení trvá za optimální teploty nejméně 16 hod.
- K infekci dochází přes poranění (kroupy, hmyz aj.) i přes neporušenou kutikulu a epidermis.
- Mycelium patogenu se velmi rychle rozrůstá v napadených pletivech (0,2-0,4 mm/hod.).
- Na průniku do rostlinných pletiv se podílejí fytotoxiny i mechanický tlak.
- Fytotoxiny způsobují odumírání buněk, čímž usnadňují penetraci a kolonizaci rostlinných pletiv.
- Hypersenzitivní reakce, která je účinnou obrannou reakcí u biotrofních patogenů urychluje u nekrotrofních patogenů kolonizaci pletiv.
- Patogen produkuje látky, které nepříznivě ovlivňují vůni a zbarvení vína a má významnou enzymatickou aktivitu.
- Enzym lakkasa katalyzuje oxidaci fenolů, u bílých vín způsobuje oxidační hnědnutí a u červených vín destrukci barviva.
- Vnímavost k napadení podporuje nadbytek dusíku a výrazně omezuje dostatek vápníku.

Předpoklad šíření:

- **V polovině období (**středa a čtvrtek**) budou dle předpovědi příznivé podmínky pro patogen.**

d) Křísek révový

Aktuální výskyt**:**

- V průběhu 32. týdne byl na mnoha lokalitách vinařské oblasti Morava pozorován vrchol výskytu dospělců kříska révového.
- Výskyt škůdce je na sledovaných lokalitách velmi rozdílný.
- Předpoklad dalšího šíření:
- Probíhá kladení vajíček škůdce.
- Sledujte výskyt dospělců pomocí žlutých lepových desek.
- Dospělci kříska jsou okřídlení, mají hnědou barvu, na hlavě příčné pruhy a na hřbetní straně charakteristické skvrny ve tvaru světlých slziček.

2. Doporučení

2.1. Plíseň révy

Stanovení potřeby ošetřování:

- **Skončila platnost prognostické metody dle SHMÚ (Šteberly).**

- **Proti plísni révy již není třeba ošetřovat.**
- Upozorňujeme na povinnost ošetřit 1x v systému základní IP a 2x v systému nadstavbové IP přípravky, pomocnými prostředky a základními látkami povolenými pro EZ.
- **Nadále je třeba sledovat výskyty choroby v révových školkách a mladých výsadbách a v případě potřeby porosty ošetřit.**

2.2. Padlí révy

Stanovení potřeby ošetřování:

- **Na počátku období budou dle předpovědi příznivé podmínky pro patogen.**
- **Ve fázi počátku zrání skončilo období vnímavosti hroznů k infekci.**
- **Proti padlí révy již není třeba ošetřovat.**
- Upozorňujeme na povinnost ošetřit 1x v systému základní IP a 2x v systému nadstavbové IP přípravky, pomocnými prostředky a základními látkami povolenými pro EZ.

2.3. Šedá hniloba hroznů révy

Stanovení potřeby ošetřování:

- **V polovině období** (středa a čtvrtek**) budou dle předpovědi příznivé podmínky pro patogen.**
- **V minulých obdobích mělo být provedeno základní, případně i opakované ošetření porostů.**
- K základnímu ošetření náchylných odrůd bylo vhodné upřednostnit intenzivní antibotrytidové fungicidy (Cantus, Kenja, Kryor, Luna Privilege, Propatan, Switch, Zenby).
- **Pozdější ošetření již nepřinášejí požadovaný efekt a nelze je doporučit.**

- **Pokud se přesto pěstitel rozhodne pozdní ošetření provést, je vhodné ponechat menší kontrolní neošetřenou plochu k posouzení efektu zásahu.**
- Pro případné pozdní ošetření jsou vhodné pouze prostředky povolené podle zákona o EZ (Aqua Vitrin K, Botector, El Dorado OD, Fytosave, Green Doctor, Karma, Kumar, Mevalone, Polyversum, Polydoctor OD, Polydresser, Polygreen OD, Polyversum-Polygandron, Problad, Romeo, Serifel, Serenade ASO, Taegro, Vacciplant, VitiSan K).
- Upozorňujeme, že v nadstavbové IP, pokud bude provedeno ošetření proti šedé hnilobě organickým fungicidem, musí být 2x použity přípravky na ochranu rostlin nebo pomocné prostředky povolené podle zákona o EZ **(**viz výše**)**.
- Při cíleném ošetření proti šedé hnilobě je možné ošetřit pouze zónu hroznů. Pokud ošetřujeme zónu hroznů, lze použít 60 % plné povolené dávky, která zajistí dobrou účinnost ošetření.
- Ošetření vyšších pater keřů není účelné, patogen přetrvává a sporuluje především v zóně hroznů a pod keři.
- Při ošetření proti šedé hnilobě hroznů je obzvláště významná kvalita ošetření, všechny povolené přípravky a pomocné prostředky působí kontaktně, případně hloubkově. Musí být zajištěno co nejdokonalejší pokrytí hroznů. K ošetření je třeba použít vyšší dávky aplikační kapaliny (při standardním ošetření je nejčastěji doporučováno 500–600 l/ha). Ošetření by mělo být provedeno před předpověděným příchodem dešťových srážek.

2.4. Křísek révový

- Stanovení potřeby ošetřování:
- **Ošetření je povinné pouze v zamořené a nárazníkové zóně vytýčené ÚKZÚZ.**
- **Na ostatních lokalitách s výskytem křiska je pouze doporučené.**
- Výskyt a vývoj škůdce nadále sleduje ÚKZÚZ.
- **Probíhá kladení vajíček škůdce.**
- **Ošetření se již neprovádí.**
- Sledujte informace na webových stránkách ÚKZÚZ, Rostlinolékařském portálu a úředních deskách.

2.5. Octomilka japonská

Aktuální výskyt:

- Sledujte výskyty škůdce na rizikových odrůdách.
- Výskyty škůdce na sledovaných lokalitách stále nepřesahují hodnotu prahu hospodářské škodlivosti.

Předpoklad šíření:

- V dalším průběhu zrání lze předpokládat nárůst výskytu škůdce.

Popis škůdce:

- Octomilka japonská (*Drosophila suzukii*) je drobná muška (5–6,5 mm) s jasně červenýma očima, samička má krátké kladélko zakončené štětinkou, hlava a hruď jsou ochlupacené. Samečci mají tmavou skvrnu na vnější části konce křídel a na chodidlech výrazný hřebínek. Samičky jsou bez této skvrny a hřebínku na chodidlech.
- Oplodněné samičky kladou vajíčka do měkkých plodů ovocných a dalších dřevin i do bobulí révy.
- Larvy se živí dužninou plodů.
- Škůdce má rychlý vývoj, v ČR se předpokládá 3–5 generací.
- Optimální pro vývoj škůdce jsou vyšší teploty (20–25 °C) a vyšší vlhkost vzdušná.
- Přezimují dospělci škůdce.

Sledování výskytu škůdce

- Sledování dospělců se provádí odchytem do optických lapáků s návnadou. Vhodné lapáky jsou např. plastové nádoby s dobře těsnícím víčkem o objemu 250–750 ml s deseti otvory po stranách o

průměru 5 mm, umístěnými v horní části nádoby. Pro odchyt octomilek jsou vhodné lapáky červené nebo oranžové barvy, u čirých nádob je možné jejich atraktivitu zvýšit nalepením barevné pásky.

- Nejvhodnější návnadou je směs octa a červeného vína nebo jablečný ocet.
- Lapáky se instalují před začátkem dozrávání hroznů a umisťují se na okraje porostů na zastíněná místa, v počtu minimálně dvou lapáků na jednu lokalitu. Prohlížejí se nejméně jednou týdně. Při zjištění výskytu *D. suzukii* je třeba prohlídku lapáků provádět minimálně 2x týdně.

Ochrana:

- **K ošetření proti octomilce jsou povoleny přípravky** Affirm (OL 7 dní), Exirel (OL 10 dní), Irazu (OL 10 dní) a SpinTor (OL 14 dní)**, ošetřuje se při škodlivém výskytu.**
- **Velmi dobrou účinnost vykazují prostředky na bázi kaolinu, v současné době je dostupný pouze prostředek** Grape Guard.
- **Přípravek SpinTor a prostředek Grape Guard lze použít v IP i EZ.**

2.6. Chřadnutí a odumírání révy (ESCA)

Aktuální výskyt:

- Na mnoha lokalitách byly, především na náchylných odrůdách, zjištěny silné výskyty chřadnutí a odumírání révy (ESCA).
- Vyskytují se obě formy, akutní i chronická.

Předpoklady šíření:

- Postupně jsou zjišťovány další výskyty choroby.

Opatření k omezení výskytu choroby:

- Ochrana spočívá v prevenci, především je třeba zajistit plnou vitalitu keřů a omezit stresové situace, v zimním období neřezat za teplého a deštivého počasí (4 dny po dešti), upřednostnit řez v předjaří, omezit velká poranění, řezné rány na starším dřevě ošetřit přípravky k ošetření ran.
- K ošetření poranění jsou registrovány přípravek na ochranu rostlin Tessior, biopreparát Vintec a pomocný prostředek BlocCade. Použití dle návodu na etiketě.
- Odstraňovat a likvidovat chřadnoucí a odumřelé keře (zdroje infekce) ve vinicích a v okolí vinic. **Nařízení vlády č. 41/2025 Sb**., ukládá pěstitelům v IP od druhého roku plnění víceletých podmínek povinnost odstraňovat a likvidovat odumřelé keře révy vinné nebo jejich části, a to nejpozději do 15. května příslušného roku.
- Drtit jen réví a dvouleté dřevo, starší dřevo vynést z vinice a zlikvidovat.
- Keře s příznaky choroby je třeba označit a zlikvidovat a provést podsadbu, případně zmladit a zapěstovat nový kmínek. Pokud je keř zmlazován, musí být zmlazení provedeno alespoň 10 cm pod místem s viditelným poškozením dřeva kmínku. Úspěšnost zmlazení je nejistá, velmi často keř znovu onemocní a postupně hyne.

2.7. Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (stolbur révy),

původce ´*Candidatus*´ Phytoplasma solani

Aktuální výskyt:

- Na mnoha lokalitách byly zjištěny na listech náchylných bílých i modrých odrůd příznaky choroby.

Předpoklady šíření:

- Projevují se příznaky choroby na listech i hroznech.
- Výskyty na sledovaných lokalitách jsou v letošním roce převážně slabší.

Opatření k omezení výskytu choroby:

Doposud je k regulaci výskytu choroby přistupováno pasívně, infikované keře jsou označeny a buď vyklučeny a provedena podsadba, nebo zmlazeny, případně ponechány a využita možnost spontánního zotavení. Omezení výskytu vyžaduje realizovat cílená opatření ke zpomalení šíření choroby. Zejména jde o regulaci výskytu hlavních duálních hostitelských rostlin stolburu, v našich podmínkách především **svlačce rolního**, na kterém probíhá vývoj žilnatky vironosné, hlavního vektoru choroby. V ČR byl potvrzen výskyt genotypu Tuf-b patogenu, který je vázán na svlačec rolní. Jde o hostitelský systém svlačec rolní - žilnatka vironosná - réva vinná. Regulace výskytu duálních hostitelů současně omezuje výskyt žilnatky vironosné.

- Svlačec rolní hubí nejefektivněji růstové herbicidy na bázi MCPA.
- **Skončil vhodný termín pro použití růstových herbicidů proti svlačci v příkmenných pásech vinic.**

Doporučený postup při výskytu:

- označit příznakové keře
- v mladých vinicích (do 3-5 let) označené keře zlikvidovat a provést podsadbu
- v plodných a zejména ve starších plodných vinicích označené keře v závěru vegetace nebo při zimním řezu zmladit a zapěstovat nový kmínek, v následujících vegetačních obdobích zmlazené keře sledovat. Výhodou zmlazení keřů jsou rychlejší nástup do plodnosti (2. rok po zmlazení), nižší pracovní a materiálové náklady a kratší doba ohrožení letorostů a mladých kmínků zvěří nebo aplikací herbicidů. Výhodou podsadby je větší jistota dobrého zdravotního stavu nových keřů, při zmlazení se na části keřů mohou znovu projevit příznaky choroby (účinnost po 3-5 letech 75–85 %).

2.8. Černá hniloba révy

- Na více lokalitách byly zjištěny významné výskyty černé hniloby révy
(původce vřeckovýtrusá houba *Guignardia bidwellii,* anamorfa *Phyllosticta ampelicida*)**.**
- Patogen napadá listy, úponky, letorosty a především nezralé hrozny.
- Na listech vznikají světle hnědé, nepravidelné nebo okrouhlé skvrny s úzkým tmavým lemem, zpravidla o velikosti 0,5-1 cm.
- Na bobulích vznikají nejdříve světlé propadlé skvrny, které se rychle rozšiřují, bobule se zbarvují kávově hnědě, postupně tmavnou, černají a mumifikují. V počátečních fázích vývoje choroby zůstávají stopečky napadených bobulí zelené. Na bobulích se záhy vyvíjejí černé pyknidy, v nichž se diferencují konidie. Zpravidla je napadena jen část bobulí, na hroznu se vyskytují současně napadené i zdravé bobule.

- K napadení může dojít již po odkvětu a k významnému napadení především do fáze zapojování hroznů. Bobule mohou být napadeny až do počátku zrání (5 % cukernatosti).
- Výskyt byl zjištěn především na bílých odrůdách Műller-Thurgau, Neuburgské, Ryzlink rýnský a Ryzlink vlašský a na modrých odrůdách Zweigeltrebe, Rulandské modré, Svatovavřinecké a Frankovka.
- Patogen přetrvává jako plodničky anamorfního stadia, pyknidy a plodničky teleomorfního stadia – pseudothecia v pletivu napadených bobulí na keřích nebo na půdě, případně na jiných napadených částech. Zdrojem primárních infekcí jsou konidie i askospory, zdrojem sekundárních infekcí jsou konidie.
- K napadení dochází především za teplého a deštivého počasí.
- Výskyt souvisí s příznivými podmínkami pro patogen v období kvetení a po odkvětu a v průběhu července.
- Proti černé hnilobě jsou účinné folpet, dithianon, triazoly a strobiluriny. Měďnaté fungicidy nejsou dostatečně účinné.
- **K ošetření proti černé hnilobě jsou povolené přípravky** Ambrilia, Belanty, Delan Pro, Dynali, Spirox D a základní látka hydroxid hořečnatý E528.
- **V současné době ošetření již nepřichází v úvahu.**

2.9. Listovníček révový

- Na více lokalitách bylo zjištěno první poškození listů révy listovníčkem révovým (*Phyllocnictis vitegenella).*
- Škůdce vytváří na listech zpočátku úzké, později širší klikaté miny. Uvnitř min se nachází housenka a tmavý trus.
- Housenka vykusuje mezofyl listů, vrchní a spodní pokožka zůstává nepoškozená.
- Škůdce má několik generací (3-4) během vegetace.
- Hostitelem jsou druhy rodu *Vitis* a *Parthenocissus.*
- Škůdce byl do Evropy zavlečen ze Severní Ameriky, první výskyt v Evropě byl zaznamenán v Itálii v roce 1994 a postupně v dalších zemích
- Listovníček révový doposud nepůsobí významné poškození vinic, ošetření se neprovádí.

2.10. Klopuška révová

- V letošním roce se opět ve vinicích vyskytuje poškození listů révy plošticemi. Hlavním původcem je klopuška révová (*Apolygus spinolae*).
- Klopuška révová je široce polyfágní, 5-6 mm velká ploštice, zelené nebo žlutozelené barvy a oválně vejčitého tvaru. Má ročně jednu generaci, přezimují vajíčka nakladená do letorostů různých dřevin. Nymfy i dospělci sají nejčastěji na vrcholcích letorostů a méně často i na květenstvích. V důsledku sání a intoxikace slinami dochází k poškození pletiv nově vyrůstajících listů. Čepele listů jsou atrofované, různě zdeformované a proděravělé. Poškozeno je vždy jen několik listů, které se vyvíjejí v období po předchozím sání plošticc.
- Škody jsou převážně bezvýznamné, ochrana proti klopuškám se neprovádí.

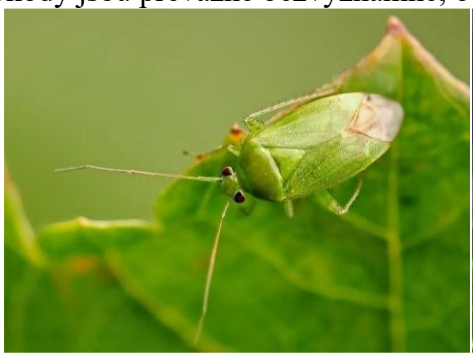

Foto J.Šeršeň

2.11. Sluneční úžeh révy

- V minulých obdobích došlo lokálně v důsledku intenzivního slunečního svitu k poškození hroznů (bobulí) infračerveným zářením (vysoké teploty).
- Náchylné jsou např. odrůdy Ryzlink rýnský, Hibernal, Muškát moravský, Svatovavřinecké, Zweigeltrebe).
- Poškození se projevuje změnou zbarvení a propadáním pletiv, scvrkáváním a usycháním jednotlivých nebo skupin bobulí i celých hroznů.
- Poškozeny bývají především hrozny vystavené intenzivnímu odpolednímu slunečnímu svitu na jihozápadní a západní straně keřů.
- Nebezpečí poškození zvyšuje necitlivé nebo nadměrné odlistění zóny hroznů před příchodem rizikového počasí.

Upozorňujeme, že konečné rozhodnutí o zvolené variantě ochrany musí učinit vinohradník na základě vyhodnocení aktuálních podmínek v konkrétní vinici.

EKOVÍN
Tomanova 18,61300 Brno
info@ekovin.cz¨
www.ekovin.cz